

<https://www.youtube.com/watch?v=X0JfJzW4Pgg>

Gert Oostindie in Daily Channel TV op 9 december 2015. “Mogelijk tienduizenden oorlogsmisdaden in Nederlands-Indië”.

- 0.07 minuten. **Gert Oostindie.** “Tussen 1945-1949 voerde Nederland de grootste oorlog die wij eigenlijk ooit hebben gevoerd, en heel erg ver weg van huis. En helemaal niet in Nederland maar in wat nu Indonesië is. Indonesië, eerder Nederlands-Indië, was een Nederlandse kolonie. Die was in de Tweede Wereldoorlog bezet door de Japanners. En aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, toen de Japanners capituleerden, en Nederland wilde daar haar gezag herstellen.”
- 0.33 minuten. “Ja, Indonesië heeft inmiddels de onafhankelijkheid uitgeroepen, Soekarno is daar de grote man van. En Nederland wil dat niet. Nederland wil dat de kolonie bij Nederland blijft, op een of andere manier. En daar wordt natuurlijk op onderhandeld maar Nederland gaat ook het leger inzetten. En dat begint met het KNIL, het Koninklijk Nederlands-Indisch leger. Dat is een lokaal leger in de kolonie. Maar al snel wordt besloten: “We gaan gewoon Nederlanders inzetten, het Nederlandse leger inzetten” en dan worden in vrij korte tijd niet minder dan 160.000 Nederlanders, jonge mannen over het algemeen, ingezet, overgevoerd naar Indonesië, om daar die oorlog te voeren.”
- 1.12 minuten. “Die oorlog duurt vier a vijf jaar, van 1945 tot 1950, zeg maar. Het is een verloren oorlog. Hij wordt althans niet gewonnen op het slagveld en hij wordt verloren vooral aan de onderhandelingstafel, want uiteindelijk geeft Nederland toe. Indonesië wordt een onafhankelijk land. En daarmee is die oorlog, achteraf bezien, vergeefs geweest. En heel lang is er weinig over gesproken, is hij eigenlijk ook verzwegen. En dat is een enorme frustratie geweest voor de militairen, voor de veteranen, die dan terugkomen naar Nederland. Die het gevoel hebben: “Goh, we hebben daar een oorlog gevoerd. We werden gestuurd als dienstplichtig soldaat, en misschien als oorlogsvrijwilliger nog. En we komen terug en niemand wil meer iets van die oorlog weten.”
- 2.04 minuten. “En het heeft eigenlijk heel lang geduurd. En de herontdekking van die oorlog die duurt lang. Die begint eigenlijk pas aan het einde van de jaren zestig. En waar wordt hij dan herontdekt? Hij wordt herontdekt omdat een bepaalde veteraan, Joop Hueting, die zoekt eigenlijk de pers op. En die zegt: “er zijn in die oorlog door ons gruwelijke dingen gedaan. Wij hebben daar oorlogsmisdaden gepleegd. Wij hebben daar geweld gebruikt dat op geen enkele manier kan worden goedgepraat”. Nou, die herontdekking van die oorlog dat draait in toenemende mate, dat is zeker de afgelopen jaren zo geweest, eigenlijk nog maar over een ding. Heeft het Nederlandse leger zich schuldig gemaakt aan oorlogsmisdaden?”
- 2.44 minuten. “Nou, er was van meet af aan duidelijk dat dat af en toe gebeurde. Sterker nog, in 1969, hetzelfde jaar dat die Joop Hueting met die ontdekkingen komt ,

met die onthullingen komt, dan gaat de Nederlandse overheid, die laat een onderzoekscommissie heel snel wat onderzoek doen. En daar komen aan de ene kant gruwelijke dingen uit, aan de andere kant zegt de regering oké, er zijn op een aantal plekken zijn er ontsporingen van geweld geweest, excessen, maar dat was incidenteel, het was niet zo dat dit nou zo vaak gebeurde.”

- 3.16 minuten. “Nou, sindsdien is er steeds meer onderzoek geweest en dat is ook het onderzoek dat in mijn boek centraal staat.”

- 3.22 minuten. “Het boek “Soldaat in Indonesië”. Waar komen wij nu eigenlijk op uit? Dat dat geweld, dus eigenlijk oorlogsmisdaden, dus niet regulier geweld maar echt oorlogsmisdaden, dat dat veel vaker gebeurde dan lang is aangenomen dat ik ook daarvoor het woord “structureel” gebruik. Wij hebben 100.00 bladzijden van allemaal gepubliceerde egodocumenten gebruikt van Nederlandse militairen. Egodocumenten, daar moet je je bij voorstellen dagboeken, brieven naar huis die gepubliceerd worden, memoires die achteraf geschreven worden. Maar door die militairen zelf, dus zij praten over die oorlog. Nou er komen iets van 1.400 van die Nederlandse veteranen aan het woord ,die militairen. Die....bij elkaar komen we op iets van 800 verwijzingen naar van wat je niets anders kan zeggen dan: dat zijn echt oorlogsmisdaden.”
- 04.19 minuten. “Dan heb je het echt over ehm.... De helft van die gevallen gaat echt over het doden van burgers of het doden van gevangen genomen strijders, hè, dat is echt tegen het oorlogsrecht. Een kwart daarvan gaat dan nog eens over martelingen, echt gruwelijke martelingen. Nou, deze en allerlei andere zaken. 800, 1.400 militairen is dat nou veel? Nou ja, als je daarmee nu even gaat rekenen, dan kom je dan kom je toch al gauw uit dat voor die hele krijgsmacht, dat je niet moet denken in honderden en niet moet denken in duizenden maar zelfs in tienduizenden. En dan moet je,

helaas, toch wel zeggen, dat het structureel geweest is. Gelijktijdig kan je ook zeggen: de meeste militairen.....ze schrijven daar in ieder geval niet over....en het is natuurlijk heel aannemelijk dat ze er ook niet actief bij betrokken waren. Uiteindelijk, de verantwoordelijkheid voor al dat geweld lag überhaupt in de meeste gevallen niet op het laagste niveau, bij al die dienstplichtige soldaten. Maar natuurlijk bij de politieke leiding die ze sowieso die oorlog liet voeren, bij de militaire leiding, die instructies gaf. Is het nu zo dat de militaire leiding zei: "Ga je gang maar?" Nee, dat is niet zo want wat zo langzamerhand wel steeds aannemelijker wordt is dat als er sprake is van oorlogsmisdaden dat dan vanuit hogerhand daar niet echt duidelijk tegenop getreden werd. Dat soms ook de instructies waren: "het kan mij niet schelen wat en hoe je het doet als je het maar doet". Nou, dat is een uitnodiging om over de schreef te gaan."

- 5.48 minuten. "En in dat spanningsveld moesten die Nederlandse militairen nogmaals, de grote meerderheid waren dienstplichtige soldaten, die hup uit Leiden, maar overal in het land, die waren gerekruteerd, moesten daar naar toe. Stonden daar plotseling totaal...totaal onbekende wereld, geen idee waar ze terecht in kwamen. Ja, en dan moesten ze wat. Dat boek, "Soldaat in Indonesië" gaat over die militairen eigenlijk hè. Dus het gaat niet alleen over oorlogsmisdaden of zo, niet alleen over oorlogsvoering, Het gaat ook over...ja, wat hadden die eigenlijk voor idee wat ze daar kwamen doen, wat dachten ze over Indonesië, wat dachten ze over dat onafhankelijkheidsstreven? Hoe was eigenlijk het soldatenleven überhaupt? En hoe was het om terug te komen? Daar zijn allemaal hoofdstukken aan gewijd en die zijn dus allemaal gebaseerd over wat ze daar zelf over schrijven."
- 6.47 minuten. "Maar natuurlijk komt geweld, het is natuurlijk een oorlog, daar ook heel breed voor het voetlicht. En wat je ziet. Nou aan de ene kant, de meesten schrijven er niet over, de minderheid die er wel over schrijft schrijven er dan ook heel erg veel over. En ze schrijven ook als ze zeggen daar en daar gebeurden dingen die achteraf niet hadden gemogen, hebben ze ook wel een verhaal bij. Dat verhaal is heel vaak...Het begint er al mee dat men zegt: "jullie hebben geen idee hoe zo'n oorlog daar was. Wij wisten niets, wij kwamen daar plotseling" en daar hebben ze natuurlijk ook volkomen gelijk in. Het is heel gemakkelijk om daar achteraf een oordeel over te vellen. Maar zij zeggen "Wij kwamen daar, het was een guerrillaoorlog. Het was voor ons altijd beangstigend". En angst is ook een slechte raadgever natuurlijk. Ze zeggen ook: "Ja, dat geweld. Het was op een gegeven moment ook "better safe than sorry". Zij schieten jou dood of jij hen." Maar er wordt ook wel heel openhartig geschreven over represailles, over wraak nemen, hè dan Een bekend verhaal vaak verteld door die soldaten."
- 7.57 minuten. "Ja, we waren op patrouille, een paar van onze mensen worden gevangen genomen die vinden we later terug. Gruwelijk mishandeld, geslachtsdelen afgesneden, gruwelijke dingen." "En toen gingen we door het lint en toen hebben wij ook wat gedaan"Ja, dat staat in zo'n boek, dat staat in al die egodocumenten. We

hebben daar ongelooflijk over geleerd. Maar we weten nog steeds allerlei dingen onvoldoende. We weten bijvoorbeeld nog steeds niet goed hoe is dat nou gegaan van hogerop, van hogerhand. Werden ze nu aangemoedigd, werd dat nu juist gestraft. Hoe was dat nou onderling, als mensen zeiden “jongens, daar doen wij niet aan mee.” Werd dat geaccepteerd of juist niet. Hoe zat dat in die groepsdwang? En wat dat betreft kan je eigenlijk niet genoeg materiaal hebben om dat verder te onderzoeken. En dat is dus ook een reden wij blijven zeggen, ook nu, tegen veteranen, voor zover ze nog in leven zijn, en het zijn er natuurlijk steeds minder, maar ook de familie, de kinderen, “als er verhalen zijn die je kwijt wil, als je brieven hebt, als je foto’s hebt, dagboeken, noem maar op, laat het weten, laat het ons weten, het is belangrijk voor onderzoek. Gooi het niet weg maar kom ermee over de brug hè.” En je ziet heel veel, ook nu dit boek is verschenen, er is veel publiciteit over geweest, dat wij ook allerlei reacties krijgen en er komen mensen met fotoboeken en dan staat er nog van alles en nog wat in. En het gaat ons in eerste instantie niet eens om...Nou kijk eerst eens of het wel spannend is. Want ook de dingen die niet zo spannend lijken te zijn kunnen een heel belangrijk verhaal vertellen.”